

Forskrift om tiltak for forebygging og begrensning av koronasmitte i Sortland kommune

Utvalgssaksnr	Utvalg	Møtedato
008/20	Kommunestyret	06.04.2020

KOMMUNEDIREKTØRENS INNSTILLING

- 1) Kommunestyret godtar å behandle sak 008/20 via e-post.
- 2) Kommunestyret vedtar følgende forskrift:

1. Alle som ankommer Sortland kommune fra områdene som angitt i punkt 3 i denne forskrift, ilegges hjemmekarantene i 7 dager etter ankomst. Denne karantenen forlenges med 7 dager dersom man ikke påviser smittefrihet gjennom prøvetaking, jf. Forskrift om karantene, isolasjon og forbud mot opphold på fritidseiendommer mv. i anledning utbrudd av Covid-19 § 2.

2. For personer som utvikler sykdom eller symptomer i karanteneperioden, gjelder myndighetens til enhver tid gjeldende regler for karantene og isolasjon, jf Forskrift om karantene, isolasjon og forbud mot opphold på fritidseiendommer mv. i anledning utbrudd av Covid-19.

3. Forskriften gjelder pr. 06.04 2020 følgende områder: Trøndelag, Vestland, Viken, Vestfold og Telemark, Rogaland, Oslo, Innlandet og Agder.

4. Reisende som ikke har symptomer skal reise til planlagt oppholdssted for hjemmekarantene, og skal under reisen så langt det lar seg gjøre holde avstand til andre. Hjemmekarantene kan avbrytes før 14 dager ved at den reisende forlater Sortland kommune.

Reisende med symptomer skal umiddelbart i isolering, og kan ikke bruke offentlig transport. Disse karantenebestemmelsene gjelder kun den reisende selv, ikke personer den reisende oppholder seg med, eller har oppholdt seg med under opphold i Sortland kommune.

5. Unntak fra denne lokale forskrifts karantenekrav:

- a) Personer som har fått påvist at de ikke er smittet av Covid-19. (Personer med akutt luftveisinfeksjon skal holde seg hjemme til en dag etter symptomfrihet, i samsvar med de til enhver tid gjeldende råd og anbefalinger fra FHI.)
- b) Barn med delt bosted eller ved gjennomføring av samværsordninger.
- c) Personer som er på gjennomreise i kommunen kan gjøre opphold som er nødvendige for å ivareta grunnleggende behov som for eksempel innta mat og drikke.
- d) Personer som er i arbeid og nødvendige arbeidsreiser ilegges hjemmekarantene når de ikke utfører arbeid og nødvendige arbeidsreiser, jf. forskrift om smitteverntiltak mv. ved koronautbruddet (Covid-19-forskriften) § 6.
- e) Vare- og persontransport når de utfører arbeid eller gjennomfører reise som er nødvendig i forbindelse med arbeid
- f) Personer som krysser kommunegrenser under reise mellom bolig og arbeidssted, og mellom ulike arbeidssteder
- g) Kritiske samfunnsfunksjoner, slik disse er definert i de til enhver tid gjeldende nasjonale bestemmelser

h) Offentlig tjenesteyting og myndighetsutøvelse, herunder barnevern

6. Klageadgang

Fylkesmannen avgjør klage over kommunalt eller interkommunalt vedtak såfremt ikke noe annet er bestemt i loven, jf. smittevernloven § 8-3.

7. Økonomisk ansvar

Sortland kommune påtar seg ikke økonomisk ansvar som følge av pålagte tiltak.

8. Ikrafttredelse og varighet

Denne forskrift gjelder fra mandag 6.april 2020 kl. 1500 og frem til 13. april 2020 kl. 1500.

KORT BESKRIVELSE AV SAKEN

På grunn av en pågående situasjon med verdensomspennende pandemi med Covid19 har smittevernlegen i Sortland tidligere fattet vedtak om tiltak etter smittevernloven §4.1.5. ledd. Dette er vedtak som kan anses som hastevedtak. I forbindelse med lovlighetskontroll av disse vedtakene har Fylkesmannen vurdert det slik at vedtaket ikke kan forlenges gjennom bruk av denne paragrafen. Fylkesmannens vurdering er videre at kommunestyret ikke kan delegere til kommunedirektøren å fatte vedtak. Kommunedirektøren kan delegeres å fatte vedtak som anses som ikke- prinsipielle. Kommunedirektøren inviterer derfor kommunestyret til å vedtak forskrift om tiltak for forebygging og begrensning av koronasmitte i Sortland kommune.

FAKTA I SAKEN

Covid-19 er erklært som et alvorlig utbrudd av allmennfarlig smittsom sykdom som kan få alvorlige helsekonsekvenser for mange mennesker. Sykdommen er også erklært som en pandemi og en alvorlig hendelse av betydning for internasjonal folkehelse av Verdens helseorganisasjon. Covid-19 epidemien har i dag ulik utbredelse i Norge. Helsedirektoratet vurderte 10.03.2020 at spredningen har gått over i en ny fase hvor en ikke har klart å identifisere smittetekjeden for alle som blir syke. Dette innebærer at alle nye smittetilfeller ikke lenger kan spores tilbake til utlandet.

Status per 05.04.20

Per i dag er det 11 personer som har testet positivt på koronasmitte i Lofoten og Vesterålen. Slik situasjonen er nå har vi oversikt over smitteveier for alle smittede i regionen. Disse er «importert» smitte. Smittesituasjonen i Nordland og kommunene i Lofoten og Vesterålen (LoVe) er vesentlig forskjellig fra det man ser fra en rekke andre kommuner. I mange kommuner påvises det nå smitte av koronavirus uten at dette er mulig å smittespore tilbake til en kilde. Dette er bekymringsverdig.

Epidemiens forløp er av det europeiske smitteverninstituttet (ECDC) delt inn i fem faser. Fase 1 beskrives på følgende måte: «Enkelte importtilfeller og smitte i ett eller to ledd fra dem, men så å si alle tilfeller lar seg spore tilbake til kjent smittetilfeller i Norge eller eksponering i utlandet.» Fase 2 beskrives på følgende måte: «Stadig flere importtilfeller, men de fleste nye tilfellene er smittet i Norge, og det finnes flere klynger med minst tre ledd av innenlands smitte, mens andre deler av landet ennå ikke er affisert.» Folkehelseinstituttet (FHI) har vurdert at vi på nasjonalt nivå har gått over i fase 2.

Sortland er definisjonsmessig i fase 1 av epidemien. Vi har 2 bekreftet smittet og begge er importert smitte. Derfor er andre tiltak relevante lokalt, enn det som er relevant nasjonalt. Dette for i så stor grad som mulig å forebygge og motvirke overføring av koronavirus til og blant befolkningen i kommunen og regionen.

FHI har fastslått at selv en liten nedgang i reproduksjonstallet («antall personer en smittet person smitter»), vil ha stor betydning for epidemiens størrelse og varighet.

Smittevernlegen ser det som avgjørende å fortsatt redusere smittepresset fra utenfor regionen.

Kommunen generelt og helse og omsorgstjenesten spesielt har begrenset kapasitet. Vi har lange reiseveier, begrenset ambulanseresurs og ansees mer sårbar enn sentrale deler av landet. Situasjonen rundt smittevernuttstyr og testutstyr har også vært svært uoversiktlig.

Smittevernstrategi som ligger til grunn for vedtak

Folkehelseinstituttet skriver i sin risikovurdering av 12.03.2020 at erfaringene fra andre land tyder på at det er mulig å påvirke epidemiens gang gjennom flere «godt gjennomførte tiltak i kombinasjon». Det angis at «*selv en liten nedgang i reproduksjonstallet, vil ha stor betydning for epidemiens størrelse og varighet*».

Tiltak mot epidemiens spredning tar sikte på å bringe det effektive reproduksjonstallet under 1. Da gir hver pasient i gjennomsnitt opphav til færre enn én ny pasient. Dermed dør epidemien ut. I fase 1 (og 2) er målet å utsette starten av epidemien lengst mulig.

Aktuelle tiltak er da:

1. God hygiene i befolkningen (tiltak 1)
2. Tidlig oppdaging og isolering av smittede (tiltak 2)
3. Oppfølging av eksponerte (tiltak 3)
4. Færre reisende fra epidemiske områder (tiltak 4)
5. Redusert kontakthypighet (tiltak 5)

Hva gjelder tiltak om hygiene i befolkningen er dette understreket både nasjonalt og lokalt. Det er i LOVE «distribuert» informasjonsmateriell i «alle kanaler», herunder på nettsider, i media, ved oppslag og gjennom direkte oppfordringer.

Tiltak 2 gjelder tidlig oppdaging og isolering av smittede personer. De ulike kommunene har løst dette på ulike måter for å sikre trygg testing og tester på indikasjon, men også for å spare på utstyr til senere faser. Ved påvisning av positive prøver vil aktuelle personer umiddelbart bli orientert og isolert.

Tiltak 3 innebærer oppfølging av eksponerte, dvs. smitteoppsporing. Kommunene har igangsatt smitteoppsporinger basert på prøvesvar. Det er vår vurdering at vi i det videre vil drive intensiv smitteoppsporing så lenge det anses mulig og hensiktsmessig.

Tiltak 4 går på å hindre reisende fra epidemiske områder. Hensikten med tiltak 4 (som beskrevet overfor), er å redusere import av smitte med personer som kommer fra områder med vedvarende spredning. Dette er et viktig tiltak i fase 1, og delvis i fase 2, når det er stor forskjell i antall smittede personer i ulike deler av landet. Per nå er det vår vurdering at «epidemiske områder» nasjonalt er alle fylker nevnt i pkt 3. I fase 3, 4 og 5 anbefales redusert kontakthypighet i befolkningen (tiltak 5). FHI beskriver dette tiltaket på følgende måte: «Redusert kontakthypighet i befolkningen ved at man holder avstand til andre, jobber hjemmefra hvis man kan og unngår forsamlinger. Arrangementer blir avlyst. Skoler for ungdom og unge voksne vil bli vurdert stengt. Tiltakene tar sikte på å forebygge sitte fra personer som ikke vet at de er smittsomme». Utdyping av «tiltak 4» Tiltak 4 kan omfatte alle, eller de kan omfatte risikogrupper eller folk rundt risikogrupper.

Tiltaket kan innebære:

- Økt avstand mellom folk i undervisningsinstitusjoner, bedrifter, forsamlingslokaler og kollektivtrafikk.
- Mindre bruk av undervisningsinstitusjoner, bedrifter, forsamlingslokaler og kollektivtrafikk.
- Stenging av undervisningsinstitusjoner, bedrifter, forsamlingslokaler og kollektivtrafikk samt avlysning av arrangementer.
- Portforbud.
- Avsperring av områder med sanitærbarrierer.

Flere av overstående punkter er allerede gjennomført i kommunene med grunnlag i Helsedirektoratets vedtak datert 12.03.2020.

Dette vedtaket lyder: «For å stoppe spredning av Covid-19 og bidra til å opprettholde nødvendige helse- og omsorgstjenester fatter Helsedirektoratet med dette etter smittevernloven § 4-1 andre ledd, vedtak om 1) at alle som ankommer Norge etter reiser utenfor Norden ilegges karantene (isolering) i 14 dager etter ankomst 2) at alle som ankommer Norge etter reiser utenfor Norden ilegges karantene (isolering) ved symptomer som forkjølelse, feber og/eller tungpustethet.

Isoleringen varer i minst 7 dager etter symptomfrihet. Restriksjonene omfatter også reisende til Norge via nordiske land, etter opphold utenfor Norden. Reisende som ikke har symptomer kan reise til planlagt oppholdssted, men bør under reisen så langt det lar seg gjøre holde avstand til andre. Reisende med symptomer skal umiddelbart i isolering, og kan ikke bruke offentlig transport. Fører og personell av vare- og passasjertransport unntas fra vedtaket. Dette omfatter også personell som er nødvendig for å gjennomføre transporten. Virksomhetsledelsen gis adgang til å gjøre unntak for eget nøkkelpersonell når dette er strengt nødvendig for å opprettholde forsvarlig drift av kritiske samfunnsfunksjoner. Vedtaket har virkning fra 27. februar 2020 og gjelder inntil nytt vedtak er fattet.»

Tiltak 4 har, som tidligere omtalt, som mål å redusere import av smittede personer fra andre områder. Dette er av naturlige årsaker primært relevant i tidlige faser av epidemien. Når «importerte tilfeller» utgjør en stadig mindre andel av nye tilfeller har tiltaket mistet sin relevans.

Det er naturlig at vi i vår region fortsatt inkluderer Tiltak 4 i vår smittevernstrategi så lenge vi lokalt fortsatt er i fase 1.

Tiltak 5 omhandler redusert kontakthypighet i befolkningen, og anbefales i fase 3, 4 og 5. FHI beskriver dette tiltaket på følgende måte: «Redusert kontakthypighet i befolkningen ved at man holder avstand til andre, jobber hjemmefra hvis man kan og unngår forsamlinger. Arrangementer blir avlyst. Skoler for ungdom og unge voksne vil bli vurdert stengt. Tiltakene tar sikte på å forebygge smitte fra personer som ikke vet at de er smittsomme».

Rettslig grunnlag:

Av smittevernloven § 4-1 første og femte ledd framgår det: «Når det er nødvendig for å forebygge en allmennfarlig smittsom sykdom eller for å motvirke at den blir overført, kan kommunestyret vedta

- a) forbud mot møter og sammenkomster eller påbud om andre begrensninger i den sosiale omgangen overalt der mennesker er samlet,
- b) stenging av virksomheter som samler flere mennesker, f.eks. barnehager, skoler, svømmehaller, flyplasser, butikker, hoteller eller andre bedrifter og arbeidsplasser – eller begrensninger i aktiviteter der,
- c) stans eller begrensninger i kommunikasjoner,
- d) isolering av personer i geografisk avgrensede områder eller andre begrensninger i deres bevegelsesfrihet i opptil sju dager om gangen.
- e) pålegg til private eller offentlige om rengjøring, desinfeksjon eller destruksjon av gjenstander eller lokaler.

VURDERING

Veileder til kommunene om lokale karantenereregler eller innreiserestriksjoner i forbindelse med utbruddet av Covid -19 ble lagt ut for kommunene 29.03.20. Denne veilederen som gir kommunene råd om hvordan lokale vedtak skal fattes og hvilke hensyn som bør tas. Smittevernlegen i Sortland kommune har vurdert veilederen og tatt nødvendig hensyn til de forventninger og krav som presenteres her.

For å forsinke smittespredning og ukontrollert utbrudd av Covid 19 mener smittevernlegen i Sortland at vedtaket er hensiktsmessig, forholdsmessig og tjenlig ut fra en helhetsvurdering. Vedtaket har en medisinskfaglig begrunnelse, er nødvendig av hensyn til smittevernet i kommunen, og regionen. Den samfunnsmessige nytten ved vedtaket overstiger den belastning og ulempe for de vedtaket gjelder.

Personalmessige vurderinger

Saken har ingen personalmessige konsekvenser internt i Sortland kommune.

Økonomiske vurderinger

Saken kan ha økonomiske konsekvenser for de som rammes av vedtaket. Næringslivet er så langt det er mulig unntatt fra bestemmelsene. Det tas forbehold i vedtaket om at kommunen ikke er økonomisk ansvarlig for konsekvenser av vedtaket.

Folkehelse vurderinger

Innføring av foreslåtte forskrift har en stor og åpenbar positiv konsekvens for folkehelsen i kommunen og regionen. Det er svært viktig å forsinke og begrense utbruddet at den allmenfarlige sykdommen Covid19.

Faglige vurderinger

Smittevernlegen anbefaler sterkt at foreslåtte forskrift vedtas.

Kommunedirektørens vurderinger

Kommunedirektøren støtter smittevernlegens faglige vurdering.

KONKLUSJON

Kommunedirektøren anbefaler kommunestyret å gjøre vedtak om innføring av lokal forskrift om forebygging og begrenning av koronasmitte i Sortland kommune som det fremgår av innstillingen.